„Poziția Sfântului Augustin în teologia ortodoxă”, o carte a Preafericitului Părinte Serafim Rose

Editor de recenzie de carte: Thomas F. Dritsas

Detalii carte:

Pagini: 45

Autor: Părintele Serafim Rose

Editura: Frăția Sfântului Gherman din Alaska

Codul cărții ASIN : B 00072 AHUY

Când părintele Serafim Rose a aflat că Sfântul Augustin de Hipona, părintele occidental timpuriu, era atacat în cercurile ortodoxe orientale contemporane, el - el însuși un convertit occidental la ortodoxie - i-a luat apărarea.

Rezultatul a fost această carte. Părintele Serafim a spus că a scris-o în speranța că îl va ajuta pe Sfântul Augustin să nu mai fie țapul ispășitor al „teologilor” de astăzi și, astfel, „să ne ajute pe toți să vedem slăbiciunile sale și ale noastre într-o lumină mai atentă, deoarece slăbiciunile sale - într-o măsură surprinzătoare - se apropie într-adevăr de ale noastre”.

După ce a dezvoltat punctele forte și punctele slabe ale Sfântului Augustin , Părintele Serafim examinează și opiniile altor Sfinți Părinți despre el. „Principalul beneficiu pe care îl avem astăzi de la el”, scrie el, „este probabil tocmai pentru că a fost un Părinte al evlaviei ortodoxe, din care el însuși s-a revărsat. Aici îl vedem ca fiind una cu credinciosul ortodox simplu, dar și cu toți Sfinții Părinți ai Răsăritului și Apusului, care, deși aveau diverse neajunsuri și diferențe în punctele teoretice ale învățăturii, aveau o singură inimă și un singur suflet profund creștin. Tocmai asta îl face un Părinte Ortodox incontestabil .”

Această mică carte îl așază pe Augustin la locul de onoare cuvenit, adică, ca Părinte al evlaviei ortodoxe.

Părintele Serafim comentează, de asemenea, recentele controverse din cadrul Bisericii Ortodoxe în jurul figurii Sfântului Augustin. Augustin a fost criticat în unele cercuri ca fiind figura care a trasat cursul urmat de creștinismul occidental după Marea Schismă de la începutul secolului al XI -lea, către raționalismul logic excesiv, negarea calvinistă a liberului arbitru și erodarea învățăturii ortodoxe despre harul lui Dumnezeu față de păcătoși.

Fără a trece cu vederea faptul că unele dintre opiniile teologice personale ale Sfântului Augustin despre vinovăția moștenită, har și liberul arbitru au fost respinse de Biserica Ortodoxă, Părintele Serafim evidențiază geniul său în multe alte domenii. El citează o distincție foarte importantă între Augustin însuși și „augustinienii" de mai târziu, care au extras punctele defectuoase ale teologiei sfântului și le-au transformat într-un vast sistem teologic.

Cartea aprofundează apoi problema liberului arbitru mai în detaliu. Învățătura ortodoxă tradițională – explică Părintele Serafim – este o sinergie, un Har al lui Dumnezeu care cooperează cu liberul arbitru al omului pentru a-i obține mântuirea. Învățătura lui Augustin a fost o reacție exagerată la Pelagius, care era un eretic care supraestimase liberul arbitru al omului și minimalizase rolul lui Dumnezeu în mântuire. Sfântul Ioan Cassian din Occident, împreună cu Părinții Răsăriteni, au fost mai cumpătați în ceea ce privește analogia dintre Harul lui Dumnezeu și liberul arbitru și și-au exprimat clar obiecția față de erorile lui Augustin. Aceasta nu însemna că Sfântul Augustin a devenit eretic.

Părintele Serafim ne oferă câteva exemple în care venerabilii Părinți au învățat greșit în cazuri individuale sau au exprimat o opinie personală, însă, în general, raționamentul lor a fost în mod constant în concordanță.

Acest text concis al Părintelui Serafim Rose despre Sfântul Augustin este un îndemn perspicace pentru creștinii ortodocși de a îmbrățișa principiile moderației și înțelegerii atunci când abordează opiniile adesea controversate ale lui Augustin.

Deși nu este o „lucrare academică”, în sensul că se pretează unui studiu critic amplu în fiecare aspect, textul părintelui Rose constituie totuși o alternativă extrem de necesară - față de „criticile la adresa augustinismului” pe care le întâlnim în anumite cercuri - prin prezentarea atât a elementelor negative, cât și a celor pozitive din gândurile autorului.

Editor de recenzie de carte: Thomas F. Dritsas